

De naamsverandering van IKV Pax Christi naar PAX betekent geen afscheid van de christelijke wortels van de vredesbeweging. Integendeel. Sinds jaar en dag heeft de vredesbeweging de dialoog met de kerken gezocht en vindt daar ook voor een deel haar kader en achterban. Wel heeft de vredesbeweging zich in deze dialoog altijd zelfstandig en onafhankelijk opgesteld. De laatste jaren is er vanuit het IKV weer meer toenadering gezocht met de zes deelnemende kerken in het bijzonder ook de PKN vanuit de intentie om het gesprek over vrede, oorlog en veiligheid breed en ook vanuit principiële posities te voeren. Aanzetten zijn gegeven om deze gesprekken concreet vorm te geven en voor zowel de kerken als voor de vredesbeweging vruchtbaar te doen zijn. Op deze manier distantieert PAX zich niet van de kerken. Integendeel, de hoop en gereede verwachting bestaat dat in de toekomst samenwerkingsverbanden wat intensiever kunnen worden aangetrokken en zich niet zullen beperken tot de vredesweek. 'Christi' is nooit als hinderlijk ervaren door de beweging en het schrappen ervan heeft dan ook niets te maken met een 'afrekening' met een verleden. Wel is de vredesbeweging pluriformer geworden, de oproep tot vrede wordt ook omarmd door mensen zonder expliciet religieuze wortels. Het is de kracht van de beweging dat het geen christelijke identiteit als voorwaarde stelt om over vredesvraagstukken na te denken en concreet aan vrede te werken. De vredesbeweging heeft nooit een identiteitspolitiek gevoerd maar altijd geredeneerd vanuit de bittere noodzaak om voorbij allerhande institutionele grenzen aan vrede te werken. Deze positie betekent dat de dialoog met kerken wordt gezocht maar ook dat het werken aan vrede niet alleen een christelijke, maar een algemeen menselijke opdracht is. Het betekent dat voor de vredesbeweging iedereen bescherming verdient ongeacht religieuze, etnische of politieke identiteit. Het betekent ook dat aan het bieden van deze bescherming geen eis van religieuze identiteit ten grondslag kan liggen. Voor velen binnen de vredesbeweging is juist deze grenzeloze blik een vorm van christelijke zorg en ethiek. Anderen worden gedreven door humanistische perspectieven, andere religieuze en seculiere spiritualiteiten en vormen van compassie. Omdat vrede mensenwerk is en wij niet pretenderen een christelijke vrede alleen voor te staan, omdat vrede in en op zichzelf al kritisch en moeilijk genoeg is, is PAX een naam die goed reflecteert waar wij met onze organisatie voor staan en tegelijk een naam die kan klinken wanneer we het broodnodige gesprek zoeken met kerken, politieke en maatschappelijke organisaties en regeringen, daarbij gedreven door het profetisch visioen van vrede. Kort, krachtig, kritisch en ongebonden. En juist daarom een volwaardige partner.

Lucien van Liere

Lid bestuur IKV en universitair docent religiestudies aan de Universiteit Utrecht